

Pohjoismaiden parlamentaarisille ja ministereille

Eteenpäin yhteispohjoismaisilla työmarkkinoilla

Yhteispohjoismaisten työmarkkinoiden 60-vuotisjuhlaa vietetään 21.-22. toukokuuta. Samaan aikaan pohjoismaiset työmarkkinat ovat suurten haasteiden edessä; korkea työttömyys, erityisesti nuorten joukossa, ammatillisen järjestäytymisasteen aleneminen ja epävarmojen työsuhteiden lisääntyminen, vain joitakin mainitaksemme. Pohjoismaisille työmarkkinoille on vuoden 1954 jälkeen tullut vielä lisäulottuvuus EU:n sisämarkkinoiden perustamisen ja itälaajenemisen myötä.

Näihin perustavanlaatuisiin haasteisiin on vastattava laajoilla toimilla useilla politiikan alueilla, joista keskeisiä ovat talouspolitiikka ja työmarkkinapolitiikka. PAY ehdotti huhtikuussa 2012 yhteispohjoismaista tavoitetta, jonka mukaan vuoteen 2014 mennessä pohjoismaisilta työmarkkinoilta poistettaisiin kaikki rajaesteet työmarkkinoiden toiminnan ja Pohjoismaiden kilpailukyyn parantamiseksi. Tavoite ei täysin toteutunut, mutta vielä ei ole liian myöhäistä tehdä yhteispohjoismaisista työmarkkinoista paremmat!

Ehdotamme seuraavia toimenpiteitä:

1. 8 viikon säännön käyttöönotto Ruotsin työttömyysvakuutuksessa

PAY:n yhdessä eräiden ruotsalaisten työttömyyskassojen kanssa tekemän tutkimuksen mukaan vuonna 2013 yli 70 henkilön työttömyyskassakorvaus putosi perustasolle heidän työskenneltyään ulkomailla, koska he eivät olleet ajoissa ehtineet liittyä ruotsalaisen työttömyyskassan jäseniksi. Ruotsissa on käytössä Tanskaa ja Suomea tiukemmat aikarajat, kun henkilö siirtyy yhden maan työttömyysvakuutuksen piiristä toisen maan järjestelmään.

Ongelman ratkaisu on nk. 8 viikon säännön käyttöönotto Ruotsissa, jolloin henkilöllä on kahdeksan viikkoa aikaa siirtää työttömyysvakuutuksensa maasta toiseen. Parlamentaarisen sosiaalivakuutusta koskevan selonteon pohjalta Ruotsissa on annettu valtiopäivien päätettäväksi juuri tällainen lainsäädäntöehdotus (SOU2011:74).

2. Mahdollisuus työmarkkinaharjoitteluun toisessa pohjoismaassa

Lähellä rajaa asuva ei voi nykyisellään hyödyntää naapurimaan työmarkkinoita etsiessään sopivaa paikkaa työmarkkinaharjoittelua varten. Tämä johtuu mm. tavasta, jolla valvonta työpaikalla ja harjoittelijan vakuuttaminen on järjestetty, ja molemmat ovat luonnollisesti työmarkkinaharjoittelun edellytyksiä.

Nämä käytännön ongelmat voidaan ratkaista, jolloin toimivien työmarkkinoiden toimintaedellytykset paranisivat, erityisesti raja-alueilla.

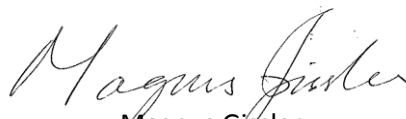
3. Uusien rajaesteiden määrän minimoiminen

Kun ajatellaan, miten paljon resursseja käytetään rajaesteiden tutkimiseen ja niiden poistamiseen, on sekä taloudellisesti että poliittisesti viisasta minimoida uusien rajaesteiden määrä. On myös tärkeää korostaa, että maat eivät saa tietoisesti luoda rajaesteitä. Pohjoismaiden neuvoston linjaus, jonka mukaan kaiken uuden lainsäädännön on kunnioitettava pohjoismaisia sopimuksia, olisi suuri askel eteenpäin.

Nyt poistamme rajaesteet!

Rajaesteiden poistamisesta saatava hyöty on suuri, ehkä kaikkein suurin, jos poistamme **rajaesteet** nimenomaan työmarkkinoilta. Yhteispuhjoismaisten työmarkkinoiden 60-vuotisjuhlan yhteydessä PAY pyytää teitä edistämään edellä mainittujen rajaesteiden poistamista ja siten edistämään alueen integraatiota ja vahvistamaan Pohjolan globaalia kilpailukykyä.

Ystävällisesti,

Magnus Gissler

Pohjolan ammatillisen yhteisjärjestön PAY:n pääsihteeri

Lauri Lyly
Puheenjohtaja
SAK

Antti Palola
Puheenjohtaja
STTK

Sture Fjäder
Puheenjohtaja
Akava